

**METODICKÉ USMERNENIE PRI RIEŠENÍ
PROBLEMATIKY PRÍPRAVY PROGRAMU
OBCE PODĽA ZÁKONA Č. 79/2015 Z. Z.
O ODPADOCH**

ÚVOD

Zákon č. 79/2015 Z.z. nariaďuje jednotlivým druhom územných oblastí vypracovanie tzv. „Programu odpadového hospodárstva“. V rámci týchto nariadení existuje program Slovenskej republiky, program kraja, program obce a program držiteľa polychlórovaných bifenyllov. Oproti starému zákonu prináša zmeny v oblasti obsahu jednotlivých programov a povinnosti ich vypracovania.

Preto je cieľom tohto dokumentu poskytnúť informácie o tvorbe Programu odpadového hospodárstva pre obce. V prvej časti dokumentu bude venovaný priestor obsahovej stránke dokumentu. V prvom rade sa bude táto časť zaoberať tým, od ktorých obcí zákon prípravu programu vyžaduje. Následne v nej budú popísané potrebné časti obsahu programu ako ich definuje zákon. Ďalej sa bude venovať povinnostiam obce v rámci aktualizácie a prípravy programu. V druhej časti dokumentu bude na príklade načrtnutý vzorový Program odpadového hospodárstva obce.

VYMEDZENIE PROBLEMATIKY

POVINNOSTI OBCE VO VZŤAHU K PROGRAMU OBCE

Podľa nového zákona je program obce povinná vypracovať obec, ktorej ročná produkcia komunálnych odpadov vrátane drobných stavebných odpadov presahuje 350 ton alebo ktorej počet obyvateľov presahuje 1000. Obec, ktorá túto požiadavku spĺňa je následne povinná predložiť vypracovaný program obce do štyroch mesiacoch od vydania programu kraja príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva. Následne do 30 dní jej vydá tento orgán výsledok posúdenia, ktorý je pre obec záväzný. Ak je tento výsledok kladný, môže obec program schváliť alebo, v prípade možného vplyvu na životné prostredie, program predloží na posúdenie takéhoto vplyvu a prípadne schváli po jeho skončení. Po kladnom výsledku posúdenia stačí schválenie programu, obec ho už nemusí vydávať vo forme všeobecne záväzného nariadenia. V prípade negatívneho výsledku musí obec program upraviť a uviesť do súladu so zákonom alebo so schváleným programom kraja. V prípade schválenia programu, ktorý bol posúdený negatívne je takéto schválenie neplatné. Taktiež musí obec program vypracovať tak, aby jeho obdobie platnosti bolo zhodné s obdobím platnosti programu kraja.

Obec ďalej zodpovedá za udržiavanie programu v stave, ktorý zodpovedná súčasnej situácii. To znamená, že ak sa v čase po schválení programu zmenia skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre jeho obsah, je obec povinná svoj program aktualizovať a bezodkladne predložiť na posúdenie príslušnému orgánu štátnej správy.

Pri zostavovaní a aktualizovaní programu obce je obec oprávnená bezplatne po-

žadovať informácie a údaje od každého, kto je držiteľom komunálneho odpadu, drobného stavebného odpadu alebo nakladá s komunálnymi, či stavebnými odpadmi na jej území. Obec taktiež môže pri vypracovávaní programu obce spolupracovať s jednou alebo viacerými obcami na základe zmluvnej spolupráce. V takomto programe si obce môžu určiť ciele jednotlivo pre každú obec. Do 30 dní od schválení programu je obec povinná tento program zverejniť na svojom webovom sídle.

OBSAH PROGRAMU

Čo sa týka obsahu programu, zákon definuje pre všetky programy obsah pozostávajúci zo štyroch častí. V prvej časti by mali byť uvedené základné údaje o území, pre ktoré sa program vypracúva a taktiež základne údaje o obci, ktorá program vypracúva. Druhá časť má obsahovať charakteristiku aktuálneho stavu odpadového hospodárstva. Tretia časť sa delí na záväznú časť a smernú časť. V poslednej časti programu má byť uvedené vyhodnotenie predchádzajúceho programu.

V rámci záväznej časti musí ďalej program obsahovať ďalšie tri sekcie. Prvou z nich sú ciele. Do cieľov musia byť zahrnuté ciele pre zníženie množstva vzniku komunálnych odpadov, osobitne na zníženie zmesového komunálneho odpadu; ciele na zvýšenie podielu triedeného zberu; ciele na znižovanie množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ukladaného na skládky odpadov a napokon ciele na zvýšenie zhodnotenia komunálneho odpadu. Ďalšia časť má obsahovať opatrenia na dosiahnutie ustanovených a určených cieľov. Posledná tretia sekcia má obsahovať opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere komunálnych odpadov z obalov a o význame značiek na obaloch, ktoré znamenajú, že obal je možné zhodnotiť. V súhrne by mal program obce obsahovať najmä:

- Charakteristiku aktuálneho stavu odpadového hospodárstva spolu s údajmi o systéme zberu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov a o zabezpečovaní triedeného zberu komunálnych odpadov,
- Predpokladané množstvo novovzniknutého komunálneho a drobného stavebného odpadu ,
- Ciele a opatrenia na znižovanie množstva vzniknutých komunálnych odpadov a na zvýšenie podielu triedeného zberu komunálnych odpadov a ich následného zhodnotenia,
- Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere komunálnych odpadov z obalov a o význame značiek na obaloch, ktoré znamenajú, že obal je možné zhodnotiť
- Informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie komunálnych odpadov a

o tom, aké typy spracovateľských zariadení pre komunálny odpad je vhodné vybudovať

- Informácie o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi
- Rozsah finančnej náročnosti programu

Pri určovaní cieľov je ešte potrebné brať do úvahy ciele definované vo vykonávacej vyhláške č. 371/2015 Z.z. a taktiež musia opatrenia a ciele definované v záväznej časti programu obce smerovať k dosiahnutiu cieľov stanovených a určených v zákona č. 79/2014 Z.z. o odpadoch. Konkrétne sa jedná o cieľ do roku 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácnosti ako papier, kov, plasty, sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50% podľa hmotnosti takéhoto odpadu vzniknutého v predchádzajúcom kalendárnom roku.

PRÍKLAD

Situácia: Obec Dedinka má 1200 obyvateľov a ročne produkuje 360 ton odpadu. V obci funguje systém triedeného zberu odpadu a má k dispozícii dáta o množstve jednotlivých vyprodukovaných odpadov. Organizácia triedeného zberu je zabezpečená prostredníctvom zberného miesta v blízkosti pri Obecnom úrade. V obci funguje aj triedený zber biologicky rozložiteľného odpadu, ktorý je zabezpečovaný pomocou zberu takéhoto odpadu raz za týždeň.

V rámci predchádzajúceho programu mala obec definované dva ciele – a) vytvoriť systém separovaného zberu biologicky rozložiteľného odpadu a b) vybaviť vzdialenejšie časti obce kontajnermi na plasty, sklo a papier. Podľa údajov z posledných rokov ďalej obec predpokladá vznik 120 ton zmesového komunálneho odpadu, 60 ton papiera, 60 ton plastu, 60 ton skla a 60 ton biologicky rozložiteľného odpadu. Z toho v minulom roku všetok zmesový odpad zneškodnila skládkovaním. Ďalej 40% papiera, plastu a skla zhodnotila materiálovo, zvyšok zneškodnila skládkovaním. Všetok biologicky rozložiteľný odpad v minulosti zhodnotila energeticky. Z týchto údajov následne vyplývajú aj ciele, ktoré si obec naplánovala na budúci rok. Konkrétne plánuje zvýšiť pomer zhodnoteného papiera, plastu a skla na 50%. Ďalej chce zväčšiť pomer občanmi kompostovateľného odpadu minimálne na 40%, keďže v predchádzajúcom roku tvoril len 30%. Obec ďalej spolupracuje s niekoľkými firmami na zhodnocovaní a zbere odpadu. Taktiež využíva skládku odpadov v susednej obci Dedina. Mimo to má obec niekoľko informačných stretnutí za rok, ktorých účelom je informovanie obyvateľov o potrebe separácie, nakladaní s komunálnymi odpadmi a o význame značiek na obaloch.

Riešenie: Výsledný program obce by pre načrtnutú situáciu mohol vyzerať nasledovne:

1. Základné údaje o obci

Názov obce: Dedinka

Identifikačné číslo obce: 12345678

Okres: Veľké mesto

Počet obyvateľov: 1200

Rozloha katastrálneho územia obce: 1 600 ha

Obdobie, na ktoré sa program vydáva: 20xx – 20yy

(V tomto bode je taktiež možné pridať popis okolia a geografickej polohy obce spolu s popisom administratívneho zaradenia)

2. Charakteristika súčasného stavu odpadov

a. Druh a množstvo komunálnych odpadov vzniknutých v poslednom roku na území obci

V tabuľke č. 1 je uvedený druh a množstvo komunálnych odpadov vznikajúcich v obci v predchádzajúcom roku.

Názov odpadu	Množstvo	Nakladanie
Zmesový komunálny odpad	120t	100% zneškodnené skládkovaním
Papier	60 t	zhodnotené materiálovo, 60% skládkovaním
Sklo	60 t	zhodnotené materiálovo, 60% skládkovaním
Plast	60 t	zhodnotené materiálovo, 60% skládkovaním
Biologicky rozložiteľný odpad	60 t	zhodnotené materiálovo, 60% skládkovaním
Celkom	360 t	

(Ak má obec dostupné dáta o množstvo vyprodukovaného odpadu, je možné do tabuľky dodať aj dáta o predchádzajúcich rokoch a komentovať trend vývoja produkcie odpadu.)

b. Súčasný stav triedeného zberu komunálnych odpadov

Organizácia zberu odpadu v obci je nasledovná:

Plasty – obec zabezpečuje zhromažďovanie a skladovanie plastového odpadu na zbernom mieste pri obecnom úrade a v sklade obecného

úradu. Zber plastových odpadov podľa harmonogramu zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi.

Papier – obec zabezpečuje zhromažďovanie a skladovanie papierového odpadu na zbernom mieste pri obecnom úrade a v sklade obecného úradu. Zber papierových odpadov podľa harmonogramu zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi.

Sklo – obec zabezpečuje zhromažďovanie a skladovanie odpadu zo skla na zbernom mieste pri obecnom úrade a v sklade obecného úradu. Zber odpadov zo skla podľa harmonogramu zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi.

Biologicky rozložiteľný odpad – obec zabezpečuje triedený zber biologicky rozložiteľného odpadu, formou zberu takéhoto odpadu raz za týždeň zberným nákladným automobilom. Tento odpad sa odváža priamo do zmluvného zariadenia na jeho zhodnocovanie.

(V tomto bode je ešte možné dodať povinnosti pre fyzické a právnické osoby, ktoré majú zodpovednosť pri separovaní odpadu – napríklad majitelia kuchyne atp.)

3. Vyhodnotenie predchádzajúceho programu

Obec Dedinka si v poslednom schválenom programe odpadového hospodárstva do roku 2022 stanovila nasledovné ciele a s nimi spojené opatrenia:

A) Cieľ: vytvoriť systém separovaného zberu biologicky rozložiteľného odpadu

Opatrenia: zabezpečiť zväžania biologicky rozložiteľného odpadu, zabezpečiť jeho zhodnotenie alebo zneškodnenie

Stav: splnený

B) Cieľ: vybaviť vzdialenejšie časti obce kontajnermi na plasty, sklo a papier

Opatrenia: nákup a strategické rozmiestnenie kontajnerov na separovaný odpad

Stav: splnený

4. Závazná časť programu

a. Predpokladaný vznik komunálneho odpadu a plánované nakladanie s ním

Názov odpadu	Množstvo	Nakladanie
Zmesový komunálny odpad	100t	100% zneškodnené skládkovaním
Papier	70 t	50% zhodnotené materiálovo, 50% skládkovaním
Sklo	70 t	50% zhodnotené materiálovo, 50% skládkovaním
Plast	70 t	50% zhodnotené materiálovo, 50% skládkovaním
Biologicky rozložiteľný odpad	50 t	100% zhodnotené energeticky
Celkom	360 t	

Vďaka rozmiestneniu kontajnerov na separovaný odpad na konci minulého roka je možné predpokladať, že stúpne počet vytriedených papierových, sklenených a plastových odpadov, čo bude mať taktiež za následok zníženie množstva zmesového komunálneho odpadu. Zároveň je predpoklad, že sa v obci zníži množstvo biologicky rozložiteľného odpadu vďaka plánovaným informačným kampaniam o kompostovaní odpadu, ktoré budú popísané v ďalšej časti.

b. Ciele a opatrenia na zníženie množstva vzniku komunálnych odpadov, na zníženie množstva odpadu zneškodneného skládkovaním a zvýšenie odpadu kompostovaného obyvateľmi

A) Ciel: zvýšiť pomer zhodnoteného papiera, plastu a skla na 50%

Plánované opatrenia: podporiť separáciu odpadu do novozavedených kontajnerov pomocou hlásení v mestskom rozhlase, zabezpečiť vývoz papiera, skla a plastu do novootvorenej prevádzky na materiálové zhodnocovanie odpadu vo Veľkom meste

B) Ciel: zväčšiť pomer občanmi kompostovaného odpadu minimálne na 40%

Plánované opatrenia: zaviesť informačné posedenia s obyvateľmi o výhodnosti kompostovania, umožniť nákup plastových kompostérov v obci

5. Smerná časť

a. Informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie alebo zneškodňovanie odpadu a o firmách, s ktorými obec spolupracuje pri jeho zbere

Skládka odpadov:

Názov - Skládka komunálneho odpadu Dedina, s.r.o. ;

Katastrálne územie: Dedina;

Prevádzkovateľ: Obec Dedina, 013 45;

Skládkované odpady: zmesový KO

Využívané zberové spoločnosti:

Názov - Zber, a.s.;

Prevádzka – Dedinka, Uličná 2;

Zbierané druhy odpadov: zmesový, papier, plasty, sklo, biologicky rozložiteľný odpad

Využívané zariadenia na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadu:

Názov - Zhodnocovanie, s.r.o.;

Sídlo: Veľké mesto;

Prevádzka: Veľké mesto, Mestská 3, 56 789;

Zhodnocované odpady: plasty, papier, sklo, biologicky rozložiteľný odpad

Názov - Skládka komunálneho odpadu Dedina, s.r.o. ;

Sídlo: Dedina;

Prevádzka: Dedina, Dedinská 5, 013 45;

Zneškodňované odpady: zmesový KO

b. Informácie o kampaniach na zvýšenie povedomia obyvateľov v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi

Občania obce Dedinka sú pravidelne informovaní miestnym rozhlasom v podobe oznamov o vývoze odpadov. Obec Dedinka informuje svojich obyvateľov o potrebe triedeného zberu komunálnych odpadov, o prínose jeho zhodnocovania a o negatívnych účinkoch jeho zneškodňovania prostredníctvom zverejnenia týchto informácií na úradnej tabuli obce a na internetovej stránke obce. Informovanie občanov prebieha aj rozposielaním letákov do každej domácnosti obce, pričom letáky sú zamerané na informácie o potrebe triedeného zberu komunálnych odpadov, o prínose jeho zhodnocovania a o ne-

gatívnych účinkoch jeho zneškodňovania. Obec Dedinka plánuje i naďalej informovať občanov obce o potrebe triedeného zberu komunálnych odpadov, o prínose jeho zhodnocovania a o negatívnych účinkoch jeho zneškodňovania prostredníctvom informácií zverejnených na úradnej tabuli, na internetovej stránke obce, ale aj prostredníctvom letákov zasielaných do domácností.

(Tento Program odpadového hospodárstva obce je len ilustračný a pre stručnosť neobsahuje všetky povinnosti plynúce zo zákona – ako napríklad nakladanie s drobným stavebným odpadom alebo s textilom a oblečením. Jeho účelom je skôr poukázať na princípy a možný spôsob spracovania.)

MUNTech, s.r.o.
Bezručova 9
811 09 Bratislava
Slovenská republika

Podporené zo zdrojov Recyklačného fondu

